

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobce: **Mgr. Z. K., Ph.D.**
zastoupený Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem
sídlem Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**
sídlem U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

za účasti
osoby zúčastněné
na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR**
se sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátem JUDr. Danielem Volopichem
sídlem Vlastina 602/23, 323 00 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2022, č. j. KUJCK 82719/2022, ve věci
povolení stavby

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal žalobou došlou soudu dne 1. 8. 2022 zrušení shora vymezeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Písek, odboru dopravy, č. j. MUPI/2020/33457/Hrn ze dne 4. 1. 2021, jímž byla podle § 115 a § 128 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) povolena stavba „D4 Čimelice – Mírotice“ v rozsahu 22 stavebních objektů, mj. SO 130 – Přeložka silnice II/604.
2. Žalobce připomněl, že je vlastníkem pozemku parc. č. st. XA a XB, jehož součástí je stavba, a dále parc. č. XC, vše v k. ú. M. Pozemky žalobce přímo sousedí s příkopem podél silnice II/121, která má být přestavována v návaznosti na výstavbu dálnice D4, na kterou je poblíž nemovitostí žalobce sváděna doprava z povolované stavby SO 130. Na silnici II/121 a na přeložku II/604 bude po část doby výstavby převeden veškerý provoz z D4. Povolovaná přeložka bude sloužit jako přívaděč na dálnici, a to v přímém dotyku s nemovitostmi žalobce. Povoláním napadených staveb dojde k podstatnému zvýšení dopravy přímo nemovitostí žalobce, ke zvýšení emisí hluku, znečištění ovzduší a k poškozování nemovitostí žalobce zvýšenou dopravou. S ohledem na uvedené bylo nutno v řízení o povolení stavby D4 Mírotice – Čimelice, včetně SO 130, řešit i vlivy po dobu výstavby a stanovit podmínky pro provedení stavby a ověřit účinky budoucího užívání stavby a stanovit podmínky pro užívání tak, aby byly chráněny veřejné zájmy. Podle dokumentace měla být upravována i silnice II/121 (SO 130A) a také stavební řízení se původně této stavby týkalo, nicméně stavebník ŘSD zúžil v průběhu řízení svou žádost tak, že z projednávání SO 130A vyjmul.
3. Žalobce má za to, že byly nezákonně posouzeny nemovitosti žalobce jako nepožívající ochrany. Žalobce již v průběhu správního řízení odkázal na rozhodnutí ze dne 4. 6. 1980, zn. Výst. 332-6/1047/80/Vo, vydané odborem výstavby ONV v Písku, kterým došlo k povolení přestavby původní stodoly na rekreační chalupu, tedy na obytnou stavbu. Žalobce má za to, že uvedené povolení je stále platné a v řízeních, jejichž předmětem je povolování stavby, jejíž vlivy budou mít podstatný vliv na žalobcovu nemovitost, je nutné vycházet z toho, že se v případě nemovitosti žalobce jedná o obytnou stavbu. Taktéž pozemek kolem předmětné stavby žalobce je zahradou sloužící k rekreaci, a proto zde mají být uplatněny hlukové limity pro vnější chráněné prostředí. Pozemek je užíván jako zahrádka k rekreaci na základě rozhodnutí ze dne 23. 4. 1980, č. j. 459/80-Ad o změně kultury pozemku na zahradu. Jelikož byly nemovitosti žalobce posouzeny nesprávně, nebylo postupováno podle § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) a z tohoto důvodu jsou nezákonná závazná stanoviska EIA a verifikační stanovisko EIA.
4. Žalobce dále namítá, že v řízení došlo k nerovnému zacházení, přičemž poukázal na akustickou studii, která doporučovala protihlukové stěny tak, aby chránily nezastavěné pole na sever od Rakovických chalup, která jsou vedena jako stabilizovaná plocha BV (ve které se podle územního plánu nacházejí nemovitosti žalobce). Nezastavěná pole jsou podle územního plánu zastavitelná pro obytnou zástavbu, stavby však na nich nestojí. Tedy nezastavěné pole je chráněno proti hluku, protože v budoucnu může být zastavěno, ale

žalobcovy nemovitosti ochranu nezasluhují, protože přestavba na obytný objekt nebyla dokončena. Dochází tak k nedůvodným rozdílům.

5. Žalobce dále namítal nefunkčnost a nedostatečnost stávajících příkopů podél II/121 a potřebu podmínit stavbu přeložky II/604 (což způsobí přivedení dešťové vody z nových vozovek až k nemovitostem žalobce a zároveň budou stavbou přeložky přerušeny meliorace a voda z nich bude také svedena do příkopů podél II/121 až k nemovitostem žalobce) vyřešením odvádění vody z příkopů II/121.
6. Při novém projednání odvolání žalobce (předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2021, č. j. KUJCK 74048/2021 bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 3. 2022, č. j. 38 A 10/2021-126) došlo k souběhu, kdy žalovaný vedle sebe vedl řízení o povolení (mj.) SO 130 a dále řízení o změně stavby (SO 130) před dokončením o přidání pozměněného objektu SO 130A. Žalobce požadoval, aby obě tato řízení byla spojena a aby tak došlo k posouzení stavby jako celku (z hlediska vlivů na žalobcovy nemovitosti, z hlediska zajištění odvodu vody). Žalovaný uvedená řízení nespojil, namísto toho v napadeném rozhodnutí vykonstruoval koordinační podmínky a stanovil vlastnosti hypotetické podmiňující stavby. Toto řešení by bylo správné, kdyby aktuálně nebyl SO 130A projednáván. V nynější situaci však je to právě žalovaný, kdo projednává SO 130A, a proto mj. v rozporu se zásadou spolupráce, jedná se totiž o výrazně větší zátěž pro účastníky řízení.
7. Žalobce také namítl souhrnně neověření účinků budoucího užívání stavby. Stavební úřad měl popsat pro jednotlivé roky výstavby SO 130 nárůst intenzity dopravy podél silnice II/121, měl ověřit, že puštění intenzivního provozu na nevyhovující II/121 není v souladu s veřejnými zájmy (bezpečnost dopravy) a že povede k zasažení žalobcových práv (nadlimitní obtěžování hlukem a exhalacemi). Dále měl stanovit podmínku zajištění ochrany nemovitosti před staveništní dopravou, před odkloněnou dopravou z D4 (např. omezení rychlosti v úseku těsného míjení žalobcovy nemovitosti a dále měl podmínit vykonatelnost stavebního povolení, zejm. pro SO 120 provedením podmiňujících opatření na II/121 tak, aby byly chráněny žalobcovy nemovitosti, aby byl chráněn veřejný zájem na ochraně veřejného zdraví a na bezpečné dopravě. Podle žalobce měl také stavební úřad zajistit, aby byly žalobcovy nemovitosti chráněny před podmáčením, zejm. když výstavba SO 130 bude mít za následek přerušování meliorací a svedení vody z nich do nevyhovujících příkopů. Jelikož tak stavební úřad neučinil, je stavební povolení nezákonné a v důsledku toho i napadené rozhodnutí.
8. Závěrem žalobce vznesl námitky stran polohy silnice II/121, když nesouhlasil s vypořádáním této námítky žalovaným, že se jedná o námitky, které měl uplatnit v územním řízení. V něm byl totiž žalobce odkazován na projednávání stavebního povolení.
9. Žalobce dále uvedl k námitce solení, že omezení způsobu užívání stavby je možno stanovit podmínkou pro užívání; to, že způsoby údržby může vedle toho stanovit i Ministerstvo dopravy, není důvodem pro nestanovení podmínky ve stavebním povolení. Dále k námitce žalobce označené v napadeném rozhodnutí č. 12 uvedl, že to, že bude řešena přeložka meliorací, neřeší námitku přeplňování příkopů podél II/121, neboť přeložka je vyústěna právě do těchto příkopů. Žalobce dále považuje za nezákonný postup žalovaného, když tento vycházel z presumpce správnosti správních aktů a nepožádal nadřízený orgán o přezkum závazného stanoviska EIA ze dne 10. 11. 2020. Žalovaný nemá kompetenci nadřízeného orgánu vůči MŽP a nemohl sám usoudit, že napadené stanovisko je správné a zákonné. Žalobce závěrem považuje za nesprávný přístup žalovaného – i když se jedná o

veřejně přístupnou komunikaci, vždy její parametry a technický stav odpovídá nějakým maximálním hodnotám dopravy. Stavební úřad i žalovaný proto mohl stanovit podmínky pro případ, kdy by intenzity dopravy začaly dosahovat hraniční hodnoty.

10. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. K námitce spojení věcí uvedl, že u žalovaného jsou vedena v současné době obě řízení, avšak každé v jiné fázi. Stavební objekt 130 je součástí rozhodnutí, které bylo napadeno žalobou, SO 130A je v současné době přezkoumáván v odvolacím řízení a probíhají dokazovací a přezkumná řízení vydaných stanovisek a vyjádření nadřízených orgánů, o která žalobce jako odvolatel v uvedeném řízení požádal. Pokud se týče námítky neověření účinků hluku a vlivů přivedené srážkové a podzemní vody, včlenil žalovaný do textu rozhodnutí v části podmínek pro provedení stavby podmínky, za nichž je možno SO 130 v návaznosti na SO 130A nejen povolit, ale i následně realizovat; jde o snahu o stanovení či uložení podmínek pro provedení stavby, které by zajistily maximálně možnou ochranu práv nejen veřejnosti, ale i žalobce. K nezákonnému posouzení nemovitostí žalobce žalovaný odkázal na závěry rozsudků Krajského soudu v Ostravě jak v předchozím rozsudku (ve věci sp. zn. 38 A 10/2021), tak v rozsudku ve věci sp. zn. 38 A 3/2020. Obdobně žalovaný reagoval na námitku týkající se nedůvodných rozdílů.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

11. Osoba zúčastněná na řízení Ředitelství silnic a dálnic ČR se ve věci vyjádřila tak, že podanou žalobu považuje za nedůvodnou a napadené rozhodnutí za věcně správné a souladné s příslušnými právními předpisy. Uvedla, že žalovaný svým postupem zcela naplnil požadavky Krajského soudu v Ostravě stanovené rozsudkem ze dne 9. 3. 2022, č. j. 38 A 10/2021-126, přičemž stanovil v napadeném rozhodnutí podmínku, že stavba přeložky II/604 je podmíněna realizací objektů zajišťujících potřebné dopravně-technické parametry a zároveň dostatečně kapacitní odvedení vod v kontextu stavby D4 a s ní souvisejících stavebních objektů jako celku ze severní strany komunikace II/121 na její jižní stranu do recipientu, a to ještě před zahájením stavby. V daném případě by nebylo spojení řízení navrhované žalobcem vhodným institutem, když v případě SO 130 byla věc po proběhlém odvolacím řízení vrácena k novému projednání, řízení ve věci SO 130A bylo teprve ve fázi prvního odvolacího řízení, kdy žalovaný zadal přezkum závazných stanovisek. Veškeré žalobcem namítané vady byly v odvolacím řízení odstraněny, včetně zakotvení podmínky, že pro převedení vod z příkopů budou ve výsledném řešení realizovány pod silnicí II/121 minimálně dva nové propustky, které nahradí stávající nefunkční a nedostatečně kapacitní propustek pod silnicí II/121 a podél silnice II/121 budou realizovány takové úpravy příkopů, které zajistí svádění zachycených vod do propustků.
12. K charakteru nemovitostí žalobce zdůraznila, že tyto nejsou chráněnými vnitřními prostory podle § 30 zákona o ochraně veřejného zdraví, zahrada je přitom zemědělským pozemkem, který není chráněným venkovním prostorem. Pokud se týká námítky ve vztahu k oblasti Rakovických chalup, jedná se o lokalitu, která je obydlena osobami, které zde trvale celoročně žijí a taktéž osobami, které zde mají objekty určené k rekreaci.
13. Nedůvodnou shledala také námitku týkající se posouzení vlivu užívání stavby a vlivů při výstavbě; tyto byly zpracovány a posouzeny akustickou studií a závaznými stanovisky dotčených orgánů.
14. K námitce polohy silnice II/121 odkázala na závěr žalovaného, že se jedná o námitku, která měla být uplatněna v územním řízení. Připomněla, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze

dne 21. 10. 2021, č. j. 4 As 125/2021-50 konstatoval, že variantní řešení komunikace nebylo pravděpodobně potřebné právě pro charakter žalobcových nemovitostí a krajský soud by se měl touto námitkou zabývat pouze tehdy, pokud by nemovitosti žalobce požívaly ochrany podle zákona o veřejném zdraví.

Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 20. 9. 2023. Žalobce i osoba zúčastněná na řízení setrvali u ústního jednání na svých stanoviscích.
16. Na prvním místě považuje krajský soud za nadbytečné v rozsudku rekapitulovat průběh dotčeného správního řízení, neboť jeho průběh je účastníkům dostatečně znám.
17. Krajský soud připomíná, že řízení v této věci bylo přerušeno nejprve do skončení řízení vedeného u podepsaného soudu pod sp. zn. 38 A 3/2020, o přezkumu změn územních rozhodnutí týkajících se staveb dálnice D4, a následně do skončení řízení o kasační stížnosti proti rozsudku ve věci podepsaného soudu sp. zn. 38 A 3/2020, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 116/2023.
18. Žalobce v řízení sp. zn. 38 A 3/2020 (jako ostatně i v jiných věcech, včetně nyní projednávané) argumentoval nesprávným a nezákonným posouzením charakteru jeho nemovitostí s ohledem na dopady zákona o veřejném zdraví. Krajský soud rozsudkem ze dne 25. 1. 2023 zamítl žaloby žalobce proti rozhodnutím ve věci změn územních rozhodnutí týkajících se stavby předmětné dálnice, přičemž především dospěl k závěru, že žalobcovy nemovitosti nejsou chráněnými prostory ve smyslu zákona o veřejném zdraví. Kasační stížnost žalobce proti uvedenému rozsudku pak byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2023, č. j. 4 As 116/2023-44. V něm NSS stran posouzení charakteru žalobcových nemovitostí uzavřel takto:

„Podle § 30 odst. 3 věty první zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020), chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků^{32b}, a venkovních pracovišť.

Pokud jde o stěžovatelův pozemek, krajský soud výkladem citovaného ustanovení dospěl k závěru, že chráněným venkovním prostorem nejsou mimo jiné zemědělské pozemky, a to ani tehdy, pokud jsou užívány k rekreaci, přičemž podle § 3 odst. 2 věty druhé katastrálního zákona, jsou zahrady druhem zemědělského pozemku. Daný druh pozemků je tedy vyňat z ochrany podle § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví.

S těmito závěry souhlasí i Nejvyšší správní soud. Ačkoliv totiž stěžovatel namítá, že odkaz na katastrální zákon obsažený v § 30 odst. 3 větě první (viz citace výše) z hlediska vymezení pojmu zemědělských pozemků není normotvorný, což kasační soud nerozpорије, přesto tento odkaz je vodítkem pro výklad uvedeného ustanovení. Ostatně i stěžovatel ve svém podání ze dne 30. 9. 2020, jež je součástí spisu krajského soudu, potvrdil, že jako zahrada je jeho pozemek uveden v katastru nemovitostí. Je tudíž nasnadě, že toto vodítko v podobě odkazu na katastrální zákon při výkladu § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví je v daném případě zcela na místě.

Katastrální zákon pak v § 3 odst. 2 větě druhé, vymezuje pojem zemědělský pozemek, pod který řadí ornou půdu, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty. Pro úplnost lze poukázat i na to, že kromě katastrálního zákona, která zahradu řadí pod společný pojem zemědělský pozemek, lze obdobné zařazení nalézt i v zákoně č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (v něm se užívá obecnější pojem zemědělsky obhospodařovaný pozemek). I podle něj je zahrada zemědělsky obhospodařovaným pozemkem. Vzhledem k požadavku na jednotnost a bezrozpornost právního řádu tudíž nelze ničeho namítat proti tomu, že zákonodárce pojem zemědělský pozemek užitý v zákoně o ochraně veřejného zdraví vymezuje právě za použití odkazu na druhové vymezení pozemků obsažené v katastrálním zákoně.

Stěžovatel přitom rozporuje, že jeho pozemek, který považuje za zahradu, není pozemkem zemědělským proto, že jej užívá k jinému než zemědělskému účelu, tedy k individuální rekreaci. V uvedeném se však stěžovatel mylí. Pro posouzení, zda tento pozemek podléhá ochraně podle zákona o ochraně veřejného zdraví, je totiž podstatné právě to, že přestože stěžovatel svůj pozemek užívá k určitému tvrzenému účelu (rekreaci), jedná se o pozemek, který zákonodárce řadí mezi pozemky zemědělské. A na tom nemůže ani stěžovatelova vůle užívat jej jinak než k zemědělské činnosti ničeho změnit. Za pozornost v tomto směru stojí, že v příloze k vyhlášce č. 357/2013, o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška) nazvané Technické podrobnosti pro správu katastru, je zahrada vymezena jako pozemek, a) na němž se trvale a převážně pěstuje zelenina, květiny a jiné zahradní plodiny, zpravidla pro vlastní potřebu, b) souvisle osázený ovocnými stromy nebo ovocnými keři, který zpravidla tvoří souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami, c) funkčně spojený a užívaný s budovou, s charakterem okrasné zahrady, na kterém převládá travnatá plocha, zpravidla doplněná trvalými porosty většinou okrasného charakteru, ke kterým lze přiřadit i dřeviny charakteristické pro ovocné a lesní porosty. Z tohoto vymezení je zjevné, že byť je zahrada pozemkem zemědělským, ani zákonodárce z toho nevyvozuje nezbytnost jejího zemědělského obhospodařování, jak zřejmě stěžovatel z pojmu zemědělský pozemek vyvozuje.

Nejvyšší správní soud tedy má ve shodě s krajským soudem za to, že je z hlediska posouzení charakteru stěžovatelova pozemku – zahrady bez významu, jakým konkrétním způsobem jej stěžovatel fakticky využívá, neboť pro výklad v dané věci aplikovaného § 30 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví je primární to, jak nahlíží na daný pozemek zákonodárce, který zcela nepochybně zahradu řadí mezi pozemky zemědělské, aniž klade důraz na konkrétní faktický způsob využití daného pozemku.

Nejvyšší správní soud tudíž neshledal žádné pochybení v posouzení charakteru stěžovatelova pozemku provedeném krajským soudem. Jedná se o zemědělský pozemek, který je z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví pozemkem, který již z povahy věci nemůže být chráněným venkovním prostorem podle jeho § 30 odst. 3. A to bez ohledu na to, zda jej stěžovatel ve skutečnosti užívá k individuální rekreaci. Tak tomu sice fakticky může být (tato otázka není předmětem řízení) za předpokladu, že se tímto způsobem užití nedostává do rozporu s požadavky, které pro tento druh pozemků stanoví (především v části IV.) zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, avšak pro posouzení charakteru daného pozemku z pohledu zákona o ochraně veřejného zdraví není tento faktický stav rozhodný.

Za nevýznamnou je v tomto ohledu tudíž třeba považovat stěžovatelem tvrzenou skutečnost, že účel užití tohoto pozemku k rekreaci vyplývá i z rozhodnutí ONV v Písku ze dne 23. 4. 1982,

Shodu s prvopisem potvrzuje P.S.

č. j. 459/80-Ad, o změně kultury na zahrádku. Jak již uvedeno, stěžovatel se mylí, pokud z něj dovozuje, že byt je zahrada podle katastrálního zákona druhem pozemku určeným k jinému účelu než k rekreaci, je třeba zohlednit individuální užití tohoto pozemku k rekreaci, což krajský soud neučinil a formálně lpí právě na vymezení druhu pozemku tak, jak jej stanoví katastrální zákon.

Je-li však zahrada zemědělským pozemkem, který nemůže být, ani tehdy, je-li užit k rekreaci, považován za chráněný venkovní prostor ve smyslu § 30 odst. 3 věty první zákona o ochraně veřejného zdraví (viz citace výše), pak veškerá stížnostní polemika o skutečném účelu, k němuž zahradu stěžovatel užívá, je bez významu pro posouzení věci z pohledu požadavků vyplývajících ze zákona o ochraně veřejného zdraví, tedy i vlivu hluku na tento pozemek. Také to správně dovodil již krajský soud v napadeném rozsudku. Stížnostní námitky týkající se zahrady jako chráněného venkovního prostoru tudíž nejsou důvodné a zahradu za takový prostor v daném případě považovat nelze.

Zbývá dodat, že odkazuje-li stěžovatel v kasační stížnosti na stanovisko Městského úřadu Mirovice ze dne 17. 3. 2016 (srov. odst. [27]) týkající se domovní studny pro zahradu, z něž lze dovodit stěžovateliův úmysl užívat uvedenou zahradu k rekreačním účelům, pak tato skutečnost taktéž nemůže nikterak ovlivnit závěry vyslovené shora. Jinými slovy, ani vybudování domovní studny ze zahrady neučiní jiný než zemědělský pozemek.

Stěžovatel s krajským soudem polemizuje také v posouzení stodoly a jejího charakteru. Upozorňuje jednak na to, že již započal s přestavbou této stodoly na objekt k rekreaci a současně na to, že k této rekreaci je uvedená nemovitost také fakticky užívána.

Nejvyšší správní soud i v této sporné otázce souhlasí se závěry, k nimž dospěl v napadeném rozsudku krajský soud. Ten upozornil na definici chráněného vnitřního prostoru obsaženou v § 30 odst. 3 větě třetí zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020) a uzavřel, že uvedenou nemovitost nelze pod tuto definici podřadit.

Podle § 30 odst. 3 věty třetí zákona o ochraně veřejného zdraví (ve znění do 30. 4. 2020), chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí pobytové místnosti⁷⁷, ve stavbách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavbách a obytné místnosti⁷⁷, ve všech stavbách.

Krajský soud přitom správně vysvětlil, že v daném případě nelze stěžovateloivu nemovitost považovat za pobytovou místnost, neboť se nenachází ve stavbách zařízení pro výchovu a vzdělávání, pro zdravotní a sociální účely a ve funkčně obdobných stavbách. Je tak nadbytečné zabývat se dalším vymezením toho, co se rozumí pobytovou místností.

Na stěžovateloivu nemovitost by tak mohla dopadat druhá část věty třetí citovaného ustanovení, podle níž se rozumí chráněným vnitřním prostorem ve všech stavbách obytné místnosti. Pojem obytné místnosti je zde vymezen odkazem na jinou právní normu, konkrétně na § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb. Podle ní se rozumí obytnou místností část bytu, která splňuje požadavky předepsané touto vyhláškou, je určena k trvalému bydlení a má nejmenší podlahovou plochu 8 m². Kuchyň, která má plochu nejméně 12 m² a má zajištěno přímé denní osvětlení, přímé větrání a vytápění s možností regulace tepla, je obytnou místností. Pokud tvoří byt jedna obytná místnost,

musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m²; u místností se šikmými stropy se do plochy obytné místnosti nezapočítává plocha se světlou výškou menší než 1,2 m.

Krajskému soudu je třeba přisvědčit v tom, že ač stěžovatel ve správním řízení i v řízení o žalobě tvrdil, že započal přestavbu uvedené stodoly na rekreační objekt, v řízení bylo prokázáno pouze to, že došlo k vybetonování podlahy této stodoly a dále že byla vybudována jímka. Stěžovatel ani netvrdil, natož pak prokazoval, že by jeho nemovitost byla určena k trvalému bydlení s vymezenou podlahovou plochou podle § 3 písm. i) uvedené vyhlášky či dokonce že by splňovala další požadavky v této vyhlášce uvedené (srov. např. požadavky vyplývající z jejího § 10 a § 11).

Podstatné však je (stejně jako v případě stěžovatelova pozemku), že ač stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nepřihlížel k budoucímu účelu využití této přestavované stodoly, pro posouzení toho, zda je určitá nemovitost způsobilá ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví jako chráněný vnitřní prostor, je rozhodné nikoliv budoucí užití či úmysl určitou nemovitost nějak využívat v blíže neurčené době v budoucnu, ale stav této nemovitosti v okamžiku, který je pro posouzení rozhodný. A tímto okamžikem nebyla v souzené věci nějaká budoucí doba, nýbrž doba vydání napadeného rozhodnutí. V té době však stěžovatelova nemovitost byla stále ve stavu, v jakém byla zachycena v protokolu o místním šetření ze dne 6. 12. 2018, což není v řízení spornou skutečností. Tedy ve stavu s vybetonovanou podlahou (resp. podle uvedeného protokolu s vybetonovanou podlahou v 1/3 stodoly) a vybudovanou jímkou. To, že by tato nemovitost splňovala požadavky vymezené výše zmíněnou vyhláškou, stěžovatel vůbec netvrdil, ani neprokazoval a omezil se na zdůraznění zamýšleného účelu jejího užití k individuální rekreaci. Nejvyšší správní soud tak sice nezpochybňuje, že i vybetonování podlahy lze považovat za součást přestavby nemovitosti na rekreační objekt, samo o sobě to však ze stodoly neučiní obytnou místnost ve smyslu § 3 písm. i) vyhlášky č. 268/2009 Sb., na kterou by bylo možno hledět jako na chráněný vnitřní prostor. Stěžovatelem tvrzený faktický stav (který se nepochybně liší od stavu formálně právního) je z hlediska posouzení jeho nemovitosti jako chráněného vnitřního prostoru nerozhodný. Krajský soud i tuto spornou otázku, zda stodola je v daném případě chráněným vnitřním prostorem, posoudil správně.

Namítá-li stěžovatel v této souvislosti skutečnost, že je třeba přihlížet k budoucímu využití uvedené nemovitosti a také k tomu, že přestavba stodoly již byla zahájena a že se tato nemovitost nachází v území, které je platným územním plánem určeno k bydlení, pak ani to není pro úvahy o charakteru této nemovitosti z pohledu ochrany podle zákona o ochraně veřejného zdraví významné. Skutečnost, že se stodola nachází v ploše určené podle územního plánu k bydlení, může mít pro stěžovatele význam v tom, že stodolu na nemovitost k bydlení lze (za splnění zákonem stanovených podmínek) přestavět. K tomu však dosud nedošlo a k zamýšlenému budoucímu využití, dosud však neuskutečněnému, nelze při úvahách o tom, zda jde o chráněný vnitřní prostor, přihlížet. Jednalo by se totiž v podstatě o úvahy rovnající se „věštění z křišťálové koule“, neboť ani původní záměr na užívání nemovitosti k určitému účelu (rekreaci) nemusí být, ať již z vůle stěžovatele, nebo třeba v důsledku vyšší moci, či z jiných důvodů, v budoucnu realizován. Má-li tedy být určitému prostoru poskytnuta ochrana podle zákona o ochraně veřejného zdraví, pak je nezbytně třeba, aby definici tohoto prostoru nemovitost splňovala v okamžiku, kdy je posuzováno, zda odpovídá definici obsažené v zákoně o ochraně veřejného zdraví (v § 30 odst. 3). Jelikož v daném případě tomu tak není, je zcela nerozhodné nejen její skutečné užití, ale i budoucí záměr stěžovatele s touto jeho nemovitostí.“

19. Pokud se tedy týče namítaného nezákonného posouzení nemovitostí žalobce a s tím související námitky nezákonnosti stanoviska EIA, je předně třeba zdůraznit, že se jedná o námitky, které žalobce měl uplatnit v řízení územním (kde je také ostatně uplatnil, avšak byly shledány jako nedůvodné, jak je soudu z úřední činnosti známo). I kdyby uvedené námitky byly považovány za přípustné v nyní přezkoumávaném stavebním řízení, resp. v nyní projednávané věci, je třeba vyjít ze závěrů, které krajský soud učinil v řízení ve věci sp. zn. 38 A 3/2020 a které, jak bylo citováno, Nejvyšší správní soud shledal správné. Postačí v tomto smyslu tedy odkázat na citované závěry Nejvyššího správního soudu a uzavřít, že nemovitosti žalobce nejsou chráněnými prostory ve smyslu zákona o veřejném zdraví, a to ani vnitřními (stodola), ani vnějšími (zahradka). Za uvedené situace tudíž nemůže být ani důvodná námitka nezákonnosti stanoviska EIA, jakož i námitky týkající se nestanovení dostatečných podmínek k ochraně nemovitostí žalobce před hlukem jak v průběhu provádění stavby, tak v důsledku zvýšení intenzity dopravy po dokončení stavby. V té souvislosti je tudíž nutné také odmítnout námitku žalobce, že žalovaný nepožádal nadřízený orgán o přezkum závazného stanoviska EIA ze dne 10. 11. 2020, neboť s ohledem na uvedené závěry ve vztahu k posouzení charakteru nemovitostí žalobce nebyl takový postup na místě.
20. Zároveň je nutno uvést, že pokud žalobce v řízení navrhoval důkazy či se odkazoval na listiny související s posouzením charakteru nemovitostí žalobce, měření hluku v okolí nemovitostí atd., nepřikročil soud k jejich provedení, a to pro nadbytečnost, neboť k posouzení charakteru nemovitostí žalobce a v důsledku toho k posouzení s tím spojených námitek jich nebylo potřeba.
21. Krajský soud dále neshledal důvodnou námitku žalobce, že za situace, kdy žalovaný vedle sebe vedl řízení o povolení (mj.) SO 130 a dále řízení o změně stavby (SO 130A) před dokončením o přidání pozměněného objektu SO 130A, měla být uvedena řízení spojena a pokud se tak nestalo, bylo to v rozporu se zásadou spolupráce, neboť se jedná o výrazně větší zátěž pro účastníky řízení. Podle krajského soudu žalovaný nepochybil, pokud uvedená řízení nespojil; byť uvedená řízení spolu blízce souvisí, samostatné vedení obou řízení nemohlo jít žádným způsobem k tíži žalobce. Lze sice připustit, že pro žalobce může být vedení dvou řízení více zatěžující, nejedná se však o natolik extrémní situaci, která by svědčila o upření či popření práv žalobce a ve výsledku o existenci podstatné vady řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Naopak, žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval vzájemnými vlivy obou staveb, což vyústilo v nastavení podrobných podmínek pro přezkoumávanou stavbu.
22. Pokud se týče další námitky žalobce, že bylo nutno v řízení o povolení stavby D4 Mirovice – Čimelice, včetně SO 130, řešit i vlivy po dobu výstavby a stanovit podmínky pro provedení stavby a ověřit účinky budoucího užívání stavby a stanovit podmínky pro užívání tak, aby byly chráněny mj. veřejné zájmy, je nutné připomenout, že žalovaný v napadeném rozhodnutí stanovil ve výroku IV. nově podmínky pro provedení stavby mj. následovně: *„Stavební úřad stanovuje, že stavebník je povinen před zahájením realizace SO 130 zajistit přednostní realizaci potřebných úprav silnice II/121 v ovlivněné oblasti, které zajistí odpovídající dopravně-technické parametry pro levé odbočení ze silnice II/121 na silnici II/604 a zajistí dostatečně kapacitní převedení vody z území severně od silnice II/121 na jižní stranu komunikace II/121 a dále její neškodné převedení do recipientu tak, aby v důsledku realizace SO 130 nedošlo ke zhoršení stávajících poměrů odvodnění v území severně od silnice II/121, ale naopak k jejich zlepšení. Stavební úpravy silnice II/121 (objekt SO 130A) budou povoleny v odděleném řízení a realizovány na základě samostatně vydaného rozhodnutí v podobě, která zajistí potřebné*

dopravně-technické parametry a dostatečně kapacitní odvedení vod v kontextu stavby D4 a s ní souvisejících SO jako celku ze severní strany II/121 na její jižní stranu a dále do recipientu.“

23. Z uvedené citace nově stanovených podmínek pro provedení stavby je zcela zřejmé, že žalovaný stanovil stavebníkovi zajistit před realizací SO 130 potřebné úpravy silnice II/121 v ovlivněné oblasti, které zajistí odpovídající dopravně-technické parametry pro levé odbočení ze silnice II/121 na silnici II/604. Uvedenou podmínkou podle soudu žalovaný zajistil, aby úpravy silnice II/121 dle dokumentace stavby byly provedeny právě tak, aby byly chráněny veřejné zájmy stran bezpečnosti a plynulosti provozu na komunikaci. Zároveň žalovaný stanovil zajistit realizaci stavby tak, aby bylo zajištěno dostatečně kapacitní převedení vod a aby došlo ke zlepšení poměrů odvodnění v ovlivněném území. Také touto podmínkou je chráněn jednak veřejný zájem na bezpečnosti a plynulosti provozu a dále na zajištění řádného odvodnění území, jednak také zájmy soukromé, a to mj. právě žalobce, neboť lze předpokládat, že řádným odvodněním budou chráněny také nemovitosti žalobce.
24. Pokud žalobce namítal, že měly být stanoveny podmínky zajištění ochrany nemovitosti před staveništní dopravou, před odkloněnou dopravou z D4 (např. omezení rychlosti v úseku těsného míjení žalobcovy nemovitosti) a dále měl podmínit vykonatelnost stavebního povolení, zejm. pro SO 120 provedením podmiňujících opatření na II/121 tak, aby byly chráněny žalobcovy nemovitosti, aby byl chráněn veřejný zájem na ochraně veřejného zdraví a na bezpečné dopravě, je třeba především shrnout, že žalovaný právě v již zmíněné nově stanovené podmínce v rámci výroku IV. napadeného rozhodnutí nařídil zajistit potřebné úpravy v odpovídajících dopravně-technických parametrech. Konkrétní opatření, jako je např. omezení rychlosti v ovlivněném úseku, již nespádají do předmětu stavebního řízení, jedná se o navazující úkony k tomu příslušných správních orgánů (jako např. silniční správní úřad). Postup žalovaného je tedy třeba považovat za správný.
25. Krajský soud neshledává důvodné ani námitky stran tvrzeného nerovného zacházení s nedůvodnými rozdíly. Pokud totiž žalobce namítá rozdílný přístup ve vztahu k oblasti tzv. Rakovických chalup, lze přisvědčit osobě zúčastněné na řízení, že se jedná o oblast, kde se nacházejí objekty rekreace, na rozdíl od objektu žalobce. Tudíž s ohledem na charakter stávajících nemovitostí žalobce, nemohlo podle soudu dojít k jakémukoli nerovnému zacházení s žalobcem.
26. Jako nepřípustné a tudíž také nedůvodné námitky posoudil krajský soud žalobní body směřující do změny trasy silnice II/121, neboť i tyto námitky měly být (a byly) uplatněny v řízení územním. Nadto, jak případně namítla osoba zúčastněná na řízení, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 10. 2021, č. j. 4 As 125/2021-50 konstatoval, že variantní řešení komunikace nebylo pravděpodobně potřebné právě pro charakter žalobcových nemovitostí a krajský soud by se měl touto námitkou zabývat pouze tehdy, pokud by nemovitosti žalobce požívaly ochrany podle zákona o veřejném zdraví.

Závěr a náklady řízení

27. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

29. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 20. září 2023

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu